

ЕКОЛОГІЧНИЙ КОНТРОЛЬ ЯК СКЛАДОВА БЕЗПЕКИ

*Рибалов О.О., доцент, Ворожко А.С., студент,
Петріяко Н.В., студент, СумДУ, м. Суми*

Безпека довкілля є обов'язковою умовою стійкого соціально-економічного розвитку сучасного суспільства. Посилення темпів екологізації є нагальною вимогою сьогодення. Тотальне підвищення ефективності природоохоронної діяльності на тлі недостатньої екологічної свідомості в умовах вираженої тенденції проявлення фактора ризику продиктована необхідністю виживання людства в умовах екологічної загрози. Ця доктрина покладена ООН в основу низки міжнародних документів. Відносна гармонія між суспільством і довкіллям можлива виключно на основі глибокої структурної переорганізації господарювання на всіх рівнях з метою кардинального зниження екологоємності суспільного виробництва (гармонія – упорядкованість, зв'язок, стрункість). Це обумовлює удосконалення відповідного інструментарію та потребує системного підходу, зокрема в питанні контролю дотримання екологічних стандартів.

Екологічний контроль навколишнього середовища в нашій країні здійснюється за Державною програмою. Вона визначає для системи відомчих органів державної виконавчої влади, підприємств, організацій та установ, незалежно від форм їх власності, довгострокові спільні цілі і завдання, узгоджені за територіями, об'єктами, часом і засобами їх виконання. Система моніторингу довкілля, як інформаційною службою, є невід'ємною функціонально інтегрованою складовою цього процесу. Вона здійснює збирання, збереження, оброблення інформації про стан навколишнього середовища і джерела його збурення, а також контроль, оцінку і прогноз його якості. Ця інформація потрібна перш за все для обґрунтованих рекомендацій щодо прийняття рішень екологозберігаючого спрямування.

Суб'єктами Державної системи моніторингу довкілля є спеціальні і галузеві міністерства та інші органи виконавчої влади, які зобов'язані в рамках своєї компетенції реалізовувати природоохоронну політику на локальному, адміністративно-територіальному і державному рівнях. Вони відповідно охоплюють: території промислово-міських агломерацій, санітарно-захисних зон великих підприємств, в тому числі АЕС, великих водоймищ, природоохоронних зон та інших спеціально визначених просторових одиниць, території областей, промислово-економічних регіонів, басейнів великих річок та України в цілому.

Об'єктом роботи стали Державна система контролю і регулювання якості довкілля та Державна система моніторингу. Метою роботи є дослідження цих систем як показника динаміки процесу екологізації, роллю – поглиблення і вдосконалення фахових знань, що дозволяє свідомо формувати власне бачення актуальних екологічних проблем суспільства.